

باس شۆجي شي جىنپىڭنىڭ قىزمەت تەكسەرگەن بەيزاتتىق مادەنىيەت مۇرا“ نىزمەن

□ شىنخۇا اگەنتىڭنىڭ تىلشەرى

جۇڭخۇا مادەنىيەتنى جاسامپازدىقپەن كادەگە جاراتۋدى جانە جاسامپازدىقپەن دامتۇدى جۈزەگە اسرۇ باس شۆجى شي جىنپىڭ وسكەلەڭ ۋمان بەرگەن ۋىرى ۋىسى، جەرگىلىكتىكى ورنىداردا قىزمەت تەكسەرگەن، تەكسەرۋ – زەرتتەۋ جۇرگىز-گەن كەزدەردەندە بەيزاتتىق مادەنىيەت مۇرا نىسازد-دارىن تالاي رەت القادى.

پارتىيا 19 – قۇربلتايىنان كەيىن العاش رەت تەكسەرۋ – زەرتتەۋ جۇرگىزگەن كەىنزىندە، ول جياڭسۇ شۇيجوۋدىڭ ماجۇاڭ قىستاعىندا قىستاق تۇرغىندارى جاساعان شۇيجوۋ خوش ۋىستى دور-باشاسنى ساتىپ الپى، قۇانا: ”مەن دە ساۋدالارد-ئىزدى قولداپ قويالپىن“، – دەدى؛ شىكى موڭغۇل ۇلنادەن مۇراجاينىدا ول «گىسار» جىرلاۋ كورمە-سىن كوردى، سونمەن بىرگە ”از ۇلتىاردىڭ ما-دەنىيەتنى قورغاۋغا جانە جالعاستىرۋعا ۋمان بەرۋ كەرەك“ دەدى؛ حاڭجوۋ شىشي سازدەىنىدا لۇڭجېڭ شاينىن قولمەن قۇىرىپ جاساۋ ونەىرىن كورگەننەن كەيىن، ولاردى ۋداستۇرلى قولونەر سياقتى بەيزاتتىق مادەنىيەت مۇرالارىن جاقسى جال-عاستىرۋعا شابىتئاندىردى…

باس شۆجى شي جىنپىڭنىڭ قىزمەت تەكسەر-گەن، تەكسەرۋ – زەرتتەۋ جۇرگىزگەن كەزدەگى ”بەيزاتتىق مادەنىيەت مۇرا“ نىزدەرى پارتىيا ورتا-لىق كومىتەتىنىڭ بەيزاتتىق مادەنىيەت مۇرالارىن جالعاستىرۋعا، دامتۇعا وسكەلەڭ ۋمان بەرەتىنىد-گىن جانە بەيزاتتىق مادەنىيەت مۇرا مۇراگەرلەرىنە كوڭىل بولەتىنىدىگىن، ۋۇست كۈتەتىنىدىگىن اىگە-لىپ، جاڭا داۋىردە جۇڭخۇانىڭ ئانڭاۋلى ۋداستۇر-لى مادەنىيەتنى قورغاۋدىڭ، جالعاستىرۋدىڭ، اسقاڧ-ئاتۋدىڭ جاندى كارىتىناسىن جازدى.

ادام مەن تايىعات بىرگە

ۋومىر ۋسۇرىپ، مەرەبى بىرگە وسەدى

”باس شۆجى ۋداستۇرلى قولونەرگە وسنىشاما كوڭىل ۋبولدى جانە نۇرافئاندىردى، مەن ۋوزىمە-نىڭ جاسىل شايدى قولمەن قۇىرىپ جاساۋ ونەىرىن جالعاستىرۋعا نەشە ون جىل تاباندى بولۇ جولمەن دۇرس جۇرگەنمەدى سەىزىندىم“. بىىل 3 – ايدىڭ 31 – كۇنى باس شۆجى شي جىنپىڭنىڭ حاڭجوۋ شىشي مەملەكتەتتىك سازدىق باققاشىندا قىزمەت تەكسەرگەن كەىنئدەگى جاعدايدى ەسىنە العاندا، 59 جاستاعى شايدى قولمەن قۇىرىپ جاساۋ شەبەرى فان شىڭخۇا الگە دەيىن قاتتى اسىرلەنەدى.

فان شىڭخۇا 14 جاسىنان شاي قۇبىرۋدى ۇىد-رەنىپ، 20 جاسىندا رەسىمى شەبەر بولپ شىقتى. ”ادام مەن شايدىڭ بايلانسى دەگەنمىز ادام مەن تايىعاتتىڭ جارسىمەدى بىرگە تۇرۇنىڭ ۋاكىلى، ئاقىر تاۋعا ەككەن شاي اعاشى سۇ مەن توپىراقنىڭ زايا بولۇىن ازايئىدى، ال شاي ۋشۇدىڭ پايداسىن اينىپ وتىرۇدىڭ قاجەتى جوق“، – دەدى فان شىڭخۇا، ”باس شۆجى ۋىمىزى ۋداستۇرلى قولونەر، سىياقتى بەىد-زاتتىق مادەنىيەت مۇرالارىن جاقسى جالعاستىرۋعا شا-بتاندىردى، الداعى جەردە مەن كوىبىرەك شاكرىت تارىيەلەۋمەن بىرگە، قىستاق نۇرغىندارىنىڭ شاي قۇىرۇ ونەىرىن بىرگە وسىرۇنە كومەكتەسەمىن“.

ەرەتدە شىشىدەن شاي وندىرىلەتىن، ونىڭ ۇستىنە ساپايى جاقسى، اتاعى جەر جارعان بولاتىن. قازىر باقشادا شاي چاپىراعن قۇىرىپ جا-ساۋدى ناق مايداندا كورسەتۋ ورنى قۇرىلدى، ۋتۇرلى مەرەكە – مەيرام قىمىلدارىنا دا شاي ونەرى اۋسى – كۇيىسى، شاي دەمدەۋ وىنى سىياقتلار كد-رىستىرىلدى.

”ۋىز شىشىدىڭ شاي مادەنىيەتى مەن شىشي سازدەىنىڭ ۇزاق تارىجى مادەنىيەتنى ۋوزارا تو-عىستىرىپ، ساياحاتشىلارعا كوركەم كورنىستەن ۋلاززات الدىرۇدان سىرت، ۋتىپتى دە كوپ مادەند-يەت تاپسى سىزىمەن سىيالايمىز“، – دەدى حاڭجوۋ شىشي سازدىق باققاشىن باسقارۇ كومىتەتى كەڭسە-سى پارتكومىنىڭ شۇجىي، مەڭگەرۋشى حى لەي.

شىشي سازدەىنىدا قىزمەت تەكسەرگەن كەزدە، باس شۆجى شي جىنپىڭ، ساياحاتتى دامت-قاندا ەكولوگىيالىق ورتانى قۇربان ەتۋگە بولەپايد-دى، شەكئەن تىسى ساۋدالىق سىپاتتا اشۇعا بولەپايد-دى دەپ العا قويدى. بۇل جونىندە حى لەي

تەرەڭ اسەرگە يە: ”ۋىمىز سازدىقتى قورغاۋ مەن پايدالانۇدان بىردەي يگىلىككە كەنەلەتنى ‘شىشي ۇلگىسىندە’ نىزدەنسى جاساۋدى ۇزدىكىسىز كۇشەيد-تىپ، تۇنىق سۇ، جاسىل تاۋدىڭ كوركەم كورىنىد-سىن شىشي سازدەىنىدا ماڭگىلىك ساقئاپ قالامىز“.

شاي مادەنىيەتىنەن سىرت، شىشي سازدەى جۇرداعى جىلداردان بەرى ’ايداعارشا قايمىق سالا-تانائتى جىنالىسى‘، ’شىشي كەمەدەگى جۇدىرىقىشلىدىق ونەرى‘، ’خۇاچاۋ مەرەكەسى‘ سىياقتى ەرەكشەلىككە يە بەيزاتتىق مادەنىيەت مۇرا نىساندارىن ۇزدىكىسىز اشىپ، بەيزاتتىق مادەنىيەت مۇرانى جاندى جالعاسد-تىرۇمەن بىرگە، ساياحاتىڭلىك مادەنى مازمۇنىن دا تولقىتىرىپ، بايتا ۋتۇستى.

جىجياڭ ولكەلىك مادەنىيەت جانە ساياحات مەڭگەرەمەسى پارتيا باسشىلىق گرۇپپاسىنىڭ شۇجىي، مەڭگەرەمە باسئىعى جۇ زىمۇي بىلاي دەدى: جىجياڭ ولكەسى – لەلمىزدەگى مەملەكەت دارەجەلى بەيزاتتىق مادەنىيەت مۇرا نىسانى ەڭ كوپ ولكە، جۇىرداعى جىلداردان بەرى، جىجياڭ بەيزاتتىق مادەنىيەت مۇرا بايلمەن ئشكەرلىەي اشىپ جانە ۇيلەسمەدى پايدالانىپ، ۋتىپتى دە كوپ ساياحاتشىعا اۋىل ساتتىن، خالىقنىڭ ادەت – عۇرپىن سەىزىندىردى. بەيزاتتىق مادەنىيەت مۇرا + ەكو-لوگىيا + ساياحات سىنىدى كاسىپ سالاسىن دامتۇ

جاڭا ەكونومىيالىق ارتۇ تۇيىنىنە اينالۇا.

خالىقتىق شاعىن ئەاترلار جاڭا

ۋداۋىردىڭ ومىرشەڭدىگىن قاۋلاتتى

جاز باسى، حىنان شىنياڭ گۇاڭشان اۋدانى ۇنىشۇ اۋىلى جاسىل جەلەك جامىلعان. مادەنىيەت الاڭىندا خۇاڭۋ تەاترى دۇماندى باساتلدى.

”كەدەيلەردى دالەم – ۋدال سۇبەيمەلدەۋ كۇل كەستەلەرۋگە قۇسايدى، كەدەي اۋىل – قىستاقئار جاڭا تۇسكە ەندى. جاڭا ۋتۇس، جاڭا تاراۋ، بە-كەمدەپ، دەڭگەيىن جوعارىلاتىپ، ونان كەيىن قامال الامىز. گۇلدەنۇ جولىندا ارمانعا بىرگە قۇلاش سەرەمەپ، جۇڭگونىڭ بايتاق دالاسىنا كۇن شۇلەن شۇغىلاسىن شاشتى…“ مەرەكەلىك كىيم كىيگەن گۇاڭشان خۇاڭۋ تەاتىرنىڭ مۇراگەرى جاڭ شىۋفاڭ مەن كۇبەۋى فاڭ يىڭلياڭ جاڭادان قۇراستىرعان خۇاڭۋ تەاتىرى »ورتالىق كومىتەت كەڭسەسى كەدەيلەردى سۇبەيمەلدەۋ ۋشىن گۇاڭ-شانعا كەلدىنى“ ورنىداپ جاتىر.

2019 – جىلى 9 – ايدىڭ 17 – كۇنى باس شۆجى شي جىنپىڭ ۇنىشۇ اۋىلى دۇڭيۇە قىستاعىنا كەلىپ قىزمەت تەكسەردى، وسى ەرلى – زايىپتىلار وسى ويىندى باس شۆجىگە ورنىداپ بەردى.

”ۋىزىڭدىق ويىنمىزدى كورگەننەن كەيىن، باس شۆجى شاپالاق سوعىپ القادى“. سول كەزدەگى كوي-رىنىستى ەسكە العاندا، جاڭ شىۋفاڭ تەبىرەنسىن باسا الھادى، ”ۋىمىز ۇزدىكىسىز قاجىرلىقلىقەن ۇيرەنىپ، شاكرىت قابىلداپ ونەر ۇيرەتىپ، ورنىداۋ ورەمىزدى جوعارىلاتىپ، خۇاڭۋ تەاتىرنىڭ ۋنىسن گۇاڭشاندا، حىناندا اسقاقتانىپ، بۇكىل ەلگە بەت الدىرامىز“.

ەگىس جۇمىسىنىڭ ارەدەگىنىدە ورنىداۋدان ۋىمىز جىلدىڭ ۋئورت ماۋسىمىندا تۇگەل ورنىداۋعا دەيىن، ئەاتىر ساندىعەن كونتەرىپ جاياۋ ۋجۇرىپ اۋىلغا بارۇدان ساحنا اۋتوكولىكمەن جىلجىمالى ورنىداۋعا دەيىن – جاڭ شىۋفاڭ 300 جىلعا ناياۋ تارىجقا يە وسى خالىقتىق شاعىن تەاتىردىڭ ”جاند-دانۇدان“ قىرۇ قارسى اۋىلغا بولەنۇڭگە“ دەيىنگى بارسىنا كۇا بولدى.

ال قازىر جاڭ شىۋفاڭ قۇرعان گۇاڭشان فۇشىڭ خۇاڭۋ تەاتىرى مادەنىيەت – كوركەمونەر ورنىداۋ ۇيرەمەسى جىلىىنا 200 نەشە رەت ارالاپ ۋجۇرىپ ويىن قويادى.

”ۋىمىز داۋىرلىك قوعامدىق وزگەرەستەردى بەينەلەيتىن كوپتەگەن ۋان مانتەندەرىن وزگەرتىپ قۇراستىرىپ، كىيم – كەشەك، جابىدىق، ايئۇ مانە-رى، دىنپىس سىياقتى جاقئاردى دا جاقسارتىپ، اننا-عۇرلىم كوپ جاستاردىڭ نازارىن باۋراۋدى ۋۇمت ەتىنك“، – دەدى جاڭ شىۋفاڭ.

”جاۋىن – شاشىن مول بولعان ىردىستى جىلدى تويلادى، قىستاقئاردىڭ بارلىعى اشەكەيلى شام استى“. قازىر گۇاڭشان اۋدانىندا ۇلكەندى – كىشىلى خالىقتىق خۇاڭۋ تەاتىرى ۇجىمىنان 200گە جۇعىى بار، ولار جىل بويى جەر – جەردە ويىىن

قويىپ، »پارتيا ورتالىق كومىتەتى كەدەيلەردى سۇبەيمەلدەۋگە قىستاعىمىزعا كەلدى«، »ئەندەتتى جەڭىپ، اماندىقتى ساقايتىمىز« سىياقتى وسى زامانىعى ويىىن نومىرلەرىن جاعئادان جاساپ، بۇقارانىڭ قارسى اۋىنغا بولەندى.

جۇىرداعى جىلداردان بەرى، حىنان بەيزاتتىق مادەنىيەت مۇرالاردى قورغاۋدى، جالعاستىرۇدى ئشكەرلىەي ورىستەتتى، گۇاڭشان خۇاڭۋ تەاتىرىن قامتىعان جۇزدەن استام ۋداستۇرلى ويىن – تەاتىر جاڭا داۋىردەگى ومىرشەڭدىك كۇشتەرىن اىگىلە-دى؛ نىياجىچۇان، شاۋلىيىن جۇدىرىقىشلىعى، جۇشىيان قالاشىعى اعاش تاقئايى مەرەكەلىك سۇرەتى سىياقتى بەيزاتتىق مادەنىيەت مۇرا نىساد-دارىنىڭ اتاعى جۇڭگو مەن شەتەلگە نارادى.

خىنان ولكەلىك مادەنىيەت جانە ساياحات مەڭگەر-مەسىنىڭ تەتە اعا شارلاۋشىسى يان جىڭساي بىلاي دەدى: الداعى جەردە خىنان بەيزاتتىق ما-دەنىيەت مۇرالاردى جالعاستىرۇدا جاعئالق اشۇ، ۇگىتتەۋ – كورسەتۇ سىياقتى جاقئاردا تىڭ ناتىجەگە قول جەتكىزىۋگە كۇش سالپ، ”خۇاڭجى بەيزاتتىق مادەنىيەت مۇرالارى سىي“ ماركاسىن قابىلتاستىرىپ، خۇاڭجى مادەنىيەتنى جالعاستىرادى، اسقاقتاۋدى.

از ۇلتىار مادەنىيەتى

تىپتى دە تولسا ۋتۇستى

شىكى موڭغۇلدىڭ ۇلنادە قالاسى بارىن وڭ خوشۇنى چاكانئور ۋتۇيىندى باستاۋىش مەكتەبىندە بالالار ۋار ايدا ۋىمىر رەت وتكىزىلەتن بەيزاتتىق مادەنىيەت مۇرالاردى مەكتەپكە كىرگىزۇ قىمىلىن ۋئورت كوزبەىن كۇتەدى.

”كورتىشقاندار جايلىمەدى ۋبۇلدىردى، باتىر گىسار كورىكتى ساحارانى قورعادى…“ نامىرلاي شىققان ۋئورت شەكتى قويىزدىڭ ۇنىنە ئلەسە «گىسار» مۇراگەرى وتخۇنخۇا موڭغۇل تىلىندە جىرلاي باستادى، وقۇشلار باسەڭ ۇنمەن قوسىلا شىرقادى.

»گىسىر« – موڭغۇل ۇلتىنىڭ ەپوسى، گىسار-دىڭ خالىق ۇشىن جاماندىقتى تىيىپ، تىنىشتىقتى قورعاپ، ساحاراداعى خالىقنىڭ جارسىمەدى بىرگە تۇراتىن كورىكتى مەكەندى قۇرۇىن جەبەگەن جىكايياسى بايانىدالادى، ول زانڭرۇ ۇلتىنىڭ »گىسا-رىمەن« بىرگە جالبىلاي »گىسار« دەپ اتالادى.

”گىسارىدىڭ« تارىجىن ۋئوسىنىدىرىپ، بالالارعا جىرلاۋدى ۇيرەتۋدەگى ماقسات – ولاردىڭ موڭغۇل ۇلتىنىڭ تارىجى مەن مادەنىيەتن اننا-عۇرلىم جاقسى تۇسۇننە مۇمكىندىك جاساپ، دۇرس تارىخ كوزقاراسىن، مەملەكەت كوزقاراسىن، ۇلت كوز-قاراسىن قابىلتاستىرۇ ۇشىن“، – دەدى وتخۇنخۇا.

وتخۇنخۇا »گىسارىدىڭ« مەملەكەت دارەجەلى ۋاكىلدىك مۇراگەرى جىبناجامسۇدىڭ شاكرىتى. 2019 – جىلى 7 – ايدىڭ 15 – كۇنى ۇلنادە مۇراجا-يىندا جىبناجامسۇ، وتخۇنخۇا جانە باسقا بارىن وڭ خوشۇنىنىڭ گىسىر جىرلاۋ ۇيرەمەسىنىڭ 7 مۇشەسى باس شۆجى شي جىنپىڭگە »گىسار« ەپوسىن جىرلاپ بەردى.

”باس شۆجى »گىساردى« جالعاستىرۇ جاعدا-يىن سۇرادى، ۋىمىر مۇراگەر رەتىندە، مەن ەڭ زور قۇلىشىنىسمەىن ۋمىزباسارلاردى جاقسى جەتلىدىد-رىپ، »گىساردى« ۇرپاقتار بويى جالعاستىرامىن“، – دەدى 87 جاستاعى جىبناجامسۇ.

باس شۆجى شي جىنپىڭنىڭ از ۇلتتار مادەنىيە-تىن قورغاۋعا جانە ونى جالعاستىرۇعا ۋمان بەرۋى وتخۇنخۇانىڭ جۇرەگىنە ەرەكشە جىلۇ ۇيالائتى جانە شابىت بەردى: ”ۋىمىز ۋداستۇرلى مادەنىيەت پەن وسى زامانىعى تۇرمىستىڭ ۋئويىلىسۇ ۋتۇيىنىن تاۋىپ، جالعاستىرۇ بارسىنىدا جاسامپازدىقپەن دا-مىتۇدى جۇزەگە اسرۇمىمىز كەرەك“.

بارىن وڭ خوشۇنى – ”گىسىر مادەنىيەت مە-كەنى“. ۇلنادە قالالىق مادەنىيەت جانە ساياحات مەكەمەسىنىڭ ورنىباسار باسئىعى ليۇ بىيڭ بىلاي دەدى: ”قازىرگى تاڭدا بارىن وڭ خوشۇنىندا ەپوستاردى قويۇ – جىرلاۋ، ئاساتتىق بەرۇ ساتلى، نادام، بۇقارالىق مادەنىيەت قاتارلىلار ۋىمىر تۇلعالاند-عان »گىسىر« جاندى مادەنىيەتنى جالعاستىرۇ جۇ-يەسى قابىلتاسقان. باس شۆجىدىڭ نۇسقاۋىن تىاناق-ئاندىرىپ، »گىسار« قاتارلى بەيزاتتىق مادەنىيەت مۇرالارىن جالعاستىرۇدى، اسقاقتاتۇدى كۇش سالا

سۇبەيمەلدەگەندە، از ۇلتتاردىڭ مادەنىيەتى ۋتىپتى دە تولسا تۇسەدى“.

شىكى موڭغۇل پەداگوگىيكا داشۇەسى بەيزات-تىق مادەنىيەت مۇرالارىن زەرتتەۋ ورنىنىڭ ۇنىمە-ملىك سىتەرگە جاۋاپتى ورنىباسار باسئىعى وچىردىڭ ويىنشا، جۇڭخۇا ۇلتى – 56 ۇلتتىن قۇرام تاپقان ۇلكەن شاڭىراق، ۋرپىر ۇلتنىڭ مادەنىيەتىن ويىداعم-داي جالعاستىرعاندا، تۇئاس جۇڭخۇا ۇلتىنىڭ ما-دەنىيەتى ايتارلىقتاي جالعاسادى، بۇل جۇڭخۇا ما-دەنىيەتىنىڭ كوپ نۇرلىلىگىن، كوپ نەگىزدىلىگىن، باياندى دامۇىن ئلگەرىلەتۇدە توتەنىشە كەلەلى ماڭىر الادى.

بەيزاتتىق مادەنىيەت مۇرالارى ارقىلى

كەدەيلەردى سۇبەيمەلدەۋ ونەرىپازداردىڭ

دوڭگەلەك داۋلەتكە ۋمتلىۇنغا دەم بەردى

تاڭجى كۇن ساۋلەسى قاز – قاتار تىزىلگەن ۋداستۇرلى چۇانىشى ۇلگىسىندەگى ۇيلەردىڭ سۇرعىلت قاڭغىلتاق كەرىپىشتى ااق قابىرعاسىن نۇرعا بولەپ تۇر، ۋتۇرلى ۇلكەندىكى شەبەرئانلارداعى ونەرىپازدار قاربالاس جۇمسقا كىرىسىپ، ساياحاتد-شىلاردى قابىلداۋعا دايندىلدى.

بۇل – چىڭدۇ قالاسىنىڭ ورتالىعىنان 50 كىم-

لىومەتردەي كەلەتىن جەردەگى جانچې قىستاعى، ”يىتتەرنەت جۇلدىزى“ كورنىسى ۋتۇيىنى اتالغان ”اۋىل – قىستاقئاعى 18 شەبەرئانادا“ پىشيانىنىڭ بۇرشاق جارھامسى، سىچۇان كەستەسى، بامبۇك تو-قىمالارى سىياقتى 10 نەشە ۋتۇرلى بەيزاتتىق مادەند-يەت مۇراسىن جاساۋ تەخىنولوگىياسى شووعىرلى تۇردە كورسەتەلدى.

لاي شۇفاڭنىڭ ”تاڭچاڭ شۇپەرەك شاقايى“ دۇكەنى كوپتەگەن ساياحاتشى بارماي كەتپەيتىن جەر. 2018 – جىلدىڭ كونكەم مەرەكەسىنىڭ الدىند-دا، باس شۆجى شي جىنپىڭ جانچې قىستاعىندا قىزمەت تەكسەرگەندە لاي شۇفاڭ تىككەن ۋىمىر جۇپ شۇپەرەك شاقايدى ساتىپ العان ەدى.

2 جىلدىڭ الدىنداى سول كورنىسى ۋالىى كوز الدىنان كەتپەيدى، سول كەزدى ەسكە السپ لاي شۇفاڭ بىلاي دەدى: ”بۇقارا سىزگە ەرەكشە العىسى اينادى، سىزگە ۋىمىر جۇپ شۇپەرەك شاقاي سىيالاين دەدىم. باس شۆجى سىيالاڭمىز، اقشاعا ساتىپ الامەن دەدى“.

لاي شۇفاڭ كىشكەنتايىنان اكەسىنەن شۇپە-رەك شاقاي تىڭۇدى ۇيرەنگەن، وسى كاسپيەن ايد-ئالسىققانىنا 40 جىل بولپتى. ونىڭ ۇجمى جاساعان قولدا تىگىلەتىن ۋداستۇرلى شۇپەرەك شاقايى 32 ۇلكەن جۇمسى ۋئارتىتى، 100دەن استام ۇساق جۇمسى ۋئارتىتى ارقىلى تىگىلەدى.

بىرنەشە جىلدىڭ الدىندا لاي شۇفاڭنىڭ ۇلى اي پىڭ مەملەكەت مەنىشىگەندەگى كاسپيورنىداعى جۇمىسىنان شەگىنىپ، شەشەسىمەن بىرگە شۇپەرەك شاقاي تىكتى. جاڭا بۇىن ونەرىپاز ۇرپاقتان – ۇر-پاقتا جالعاسقان بايىرىعى ونەرگە تىڭ ومىرشەڭ كۇش قوستى.

اي پىڭ تاڭچاڭ شۇپەرەك شاقاي تاۋباۋ دۇ-كەنىن اشتى، ونى وسى زامانىعى ويىمەن جوبالادى ۋزى بامبۇك توقىمالارى، سىچۇان كەستەسى سىياقتى بەيزاتتىق مادەنىيەت مۇرالارى نىساندارد-مەن ۇششاستىردى. 2019 – جىلى 10 مىڭ چۇپتاي شۇپەرەك شاقاي ۇندىرىپ، 300 نەشە مىڭ يۇان پايدا تاپتى.

بىىل ”مادەنىيەت جانە جاراتلىستىق مۇرالار كۇنى“ قارساڭىندا، اي پىڭ البىابا، چىڭدۇڭ سىياقتى تۇوعىرلار بىرلەسىپ وتكىزگەن ”بەيزاتتىق مادەنىيەت مۇرالارىن ساتسپ اۆ مەرەكەسىنە“ تىزبەدەلىپ قاتنىستى، ۋىمىراق قامباداعى قوردىڭ مۇلدە جەتپەيتىنىدىگىن بىردەن بايقادى…

2019 – جىلى جانچې قىستاعى ۋىمىر مىلليون 100 مىڭنان استام (رەت) ساياحاتشى قابىلداپ، كمد-رىسى نەشە 10 مىلليون يۇانغا جەتتى. جانچې قىستا-عى پارتيا باس ياحەيىكاسىنىڭ شۇجىي گاۋ دىمپىن بىلاي دەدى: ”شۇپەرەك شاقايدى قامتىعان ۋر ۋتۇرلى بەيزاتتىق مادەنىيەت مۇرا نىساندارى – ساياحاتشىلاردى باۋراۋدىڭ ماڭىزدى سەبەبى. كوپتەگەن بەيزاتتىق مادەنىيەت مۇرالارى نىساندا-رىنىڭ نامىرى اۋىل – قىستاقئا، بۇل ۋىمىزدىڭ وز-گەشە باسىدىدعمىز. بەيزاتتىق مادەنىيەت مۇرا بايد-

لمىعان ويىداعماي پايدالانغاندا، كەدەيلىكتەن اردم-لىپ دوڭگەلەك داۋلەتكە ۇمتىلۇعا، اۋىل – قىستاق-تىڭ گۇلدەنۇىنە وتە تاماشا نەگىز قالاي الامىز“.

ۋداستۇرلى مادەنىيەت وسى زامانىعى

وندىرىسپەن، تۇرمىسپەن توغىستى

5 – ايدىڭ 5 – كۇنى دۇئاۋ مەرەكەسى، خوش ۋىستى دورباشا ئىلىپ، جۇسان قىستىرامىز.

دۇئاۋ تاياپ قالدى، جياڭسۇ شۇيجوۋ قالاسد-نىڭ پان – ان كولىنىڭ بوينىداعى ماجۇاڭ قىستاعىند-دا 83 جاستاعى ۇاڭ شىۋيىنىڭ ۋر كۇنى تاغجى ساعات 6دا تۇرىپ، تاڭمەرتەڭگى استان كەيىن جۇڭ-گوشا ۋدارى جاساپ، يەنگە ۋجىپ ساباقتاپ، خوش ۋىستى دورباشا تىگكە باستايدى.

ۇاڭ شىۋيىڭ: ”كوپ جەرلەردە دۇئاۋ مەرە-كەسىندە خوش ۋىستى دورباشا ئلەتنى سالت بار، خوش ۋىستى دورباشانى بەلگە، كەۋدەگە ئىلىپ العاندا جىندى قۇلاپ، سىتقى وتۇدەن ساقايدى“، – دەدى.

ۇاڭ شىۋيىڭ – شۇيجوۋداغى خوش ۋىستى دورباشا جاساۋدىڭ مۇراگەرى. 2017 – جىلى 12 – ايدىڭ 12 – كۇنى باس شۆجى شي جىنپىڭ ماجۇاڭ قىستاعىنا كەلىپ، قىستاقئاعى خوش ۋىستى دورباشا جاساۋ شەبەرئاناسىندا ۇاڭ شىۋيىڭ جاساعان جۇڭ-گوشا ۋشوپ ۋدارىلى خوش ۋىستى دورباشاسىنان بىرمۇىن ساتىپ الپى: ”مەن دە“ قولداپ قويايىن، – دەدى كۇلىپ.

ۇاڭ شىۋيىڭ: ”باس شۇجىدىڭ قولىداۋى‘ ماغان زور شابىت بەرىپ، وزىمە دەگەن سەنىمدى اردت-تىردى، جاقسى جالعاستىرىپ، اناعۇرلىم كوپ قىستاق تۇرعىندارىن بايۇعا باستاۋعا بەل بۇدىم“، – دەدى.

سوڭجى جىلدارى ماجۇاڭ خوش ۋىستى دور-باشا كاسىپ سالاىسىندا ەلەۋلى جۇمسى سىتەدى. ماجۇاڭ قىستاعى پارتكومىنىڭ ۋىمىرنىشى شۇجىي ماۋ فى بىلاي دەپ تانىستىردى: قىستاق ۇلتىتىق سالت – سانا مادەنىيەت قولونەر سەلبەستىك كوي-بەراتىۋىن قۇرىپ، جۇڭگوشا ۋشوپ ۋدارىلى خوش ۋىستى دورباشا جاسايتىن شەبەرلەردەن 200دەن استام ادامدى جەتلىدىردى؛ 2 مىلليون يۇاننىڭ ۇستىندە قارجى قوسىپ، خوش ۋىستى دورباشا جوبالاۋ، جاساۋ، كورسەتۇ، سەىزىنۇ، ساتۇ ۋىمىر تۇلعالاندىرىلعان خوش ۋىستى دوربا-شا مادەنىيەت اۋلاسىن تۇلعالادى.

ماۋ فى بىلاي دەدى: ”ۋنىم مولىشەرىن اردت-تىرۇمەن بىرگە، ۋىمىز خوش ۋىستى دورباشانىڭ دا-رەجەسىن جوعارىلاتۇعا دا باسا ۋمان بەرىپ، ونى شۇيجوۋدىڭ تارتۇعا بەرەتىن سالەمدەمەسى ەتىپ جاساۋعا قۇلىشىندىق. 2019 – جىلى ماجۇاڭ خوش ۋىستى دورباشاسىنىڭ ساتىلۇ سومامسى 8 مىلليون يۇانغا جەتتى“.

ال بۇگىن كەستە تىگۇ، جۇڭگوشا ۋشوپ ۋدا-رى، جۇڭگو تۇيىنىشىگى سىياقتى ۋداستۇرلى مادەند-يەت ەلەمەنتتىرىن شوغرلاندىرىعان جەىلكى خوش ۋىستى دورباشا وسى زامانىعى تۇرمىسپەن توغىسىپ كەتتى – ول ساياحاتشىلار تالاسا – تارھامسا ساتىپ الاتىن ”يىتتەرنەت جۇلدىزى“ ەستەلىك بۇيىمىنا، جاستاردىڭ كۇندەلىكتى تاغىپ جۇرەتىن ”ساندىك بۇيىمىنا“، ۇيدە ۇزىلمەيتىن كۇتىمدىك سالاماتتىق بۇيىمعا اينالدى.